

AŽ ZAZVONÍ ZVONEK

M Zatahejte se, děti, trochu za ouška, protože teď budete muset pozorně poslouchat. Takovéhle poslouchání se nám bude hodit o Štědrém večeru doma, až budeme poslouchat, jestli nezazvonil zvoneček. Zavřete oči, děti. „Cink, cink, cink.“ Co to bylo za zvuk, kdo to poznal?
Ano, byl to zvuk kovového zvonečku. A teď zavřete oči znovu...

D Pedagog děti seznámí se zvuky, které při lehkém nárazu o sebe vydávají různé materiály: kov, dřevo, sklo, porcelán. Pedagog přípravné cvičení po několika dnech opakuje (jednou až dvakrát), aby se ujistil, že většina dětí nechybuje ve více než polovině případů. Poté přistoupíme ke cvičení ve Včeličce. Děti budou černou pastelkou zapisovat do kolonek puntíků pokaždé, když uslyší zvuk konkrétního materiálu. Pedagog si na příkladu ověří, že děti dobře pochopily zadání: zapisovat puntík do kolonky tak, aby slyšený zvuk byl správně zapsán vedle vyobrazeného materiálu, ke kterému zvuk patří. Pedagog zaujme ve třídě takovou pozici, aby na něj nebylo vidět a děti se musely spoléhat pouze na své uši. Není nutné, aby děti pracovaly u stolu. Cvičení je veselé, děti se mohou hlasitě projevovat. Spolupráce na ujasnění toho, jaký zvuk byl slyšet, není ve Včeličce v první části cvičení zakázána.

Žluté linky vyznačují hranice opakování v jednotlivých cvičeních. Při prvním cvičení ve Včeličce tedy pedagog každý zvuk zopakuje nejvýše třikrát. Při dalším návratu (před návratem zařadíme pohybovou aktivitu) ke cvičení již pedagog děti nabádá k většímu soustředění a individuální práci. Za druhou žlutou linií je u každého materiálu pouze po jedné (soutěžní) kolonce. Zde by již děti neměly dělat chyby a zvláště ne u zvuku zvonečku, který ohlásí konec celého cvičení.

H Pedagog zajistí pro cvičení pomocný dohled, pokud může. Svůj diktát si učitel pochopitelně zapisuje pro pozdější kontrolu. Děti vědí, že až za druhou žlutou linií musejí opravdu poslouchat, pokud nechtějí propásnout zvoneček. A to určitě nechtějí. Po ukončení cvičení pedagog společně s dětmi kontroluje jednotlivé zápisy.

A Před návratem ke cvičení ve Včeličce si trochu zacvičíme. Děti se rozestaví s dostatečným rozestupem. Pedagog si na stolek vedle sebe postaví skleničku, hrnek, trianl, dřívko a zvonek. Všechny děti mají volný výhled na pedagoga a předměty na stolku. Pedagog postupně a střídavě nechává zaznít všechny předměty. Děti vědí, že na určitý zvuk musí zaujmout určitou pozici:

Na zvuk zvonku se předkloní v pase až k zemi se svěřenýma rukama a kývnou trupem ze strany na stranu a narovnájí se.

Na zvuk dřívka se vypnou na špičky a ruce vzpaží vzhůru, prsty roztáhnou do vějíře.

Na zvuk skleničky se rukama chytí v pase a pouze zpevněným trupem opíší ovál.

Na zvuk hrnku spojí ruce před sebou do kruhu a udělají dřep.

Na zvuk trianглу třikrát poskočí.

KDY, KDO, CO

Jak je to? Nejdřív jdu do školky, pak si zavážu tkaničku a pak si obuji boty? A co potom? Potom se nasnídám a nakonec vstanu z postele? To určitě ne, vidíte, děti? Tak jak je to? Co se stane nejdřív a co potom?

Čtyři obrázky ilustrují přípravu na zdobení vánočního stroměčku, štedrovečerní večeři, rozbalování dárků. Pedagog si s dětmi o obrázcích bude povídat a klást jim různé otázky. Obrázky jsou totiž trochu přeházené, a tak musíme zjistit, jak jdou správně po sobě. Pedagog si bude s dětmi povídat o tom, kdy jsou Vánoce, kdy Štědrý večer a co je nejdřív, co pak, kdy zazvoní zvoneček a co se potom stane a také o tom, co se stane nakonec. Jde o vánoční cvičení, děti mluví všechny, jedno přes druhé i spolu, ale jen o tom, na co se pedagog ptá. Po návratu ke cvičení budou mít děti za úkol vypátrat rozdíl na jednotlivých obrázcích. Na některých je totiž něco, co na ostatních chybí nebo je jinak. Pedagog klade i otázky typu: Kolik? Kde? Kdo?

Místo hodnocení zařadíme přípravu na vánoční besídku ve třídě. Její součástí bude úklid třídy, výzdoba, příprava dárků apod. Tady bude jistě dost prostoru pro pochvalu.

HÁDANKY

Kdo mne má v kapse,
nemá v ní nic.

díra

Nemá to huby,
ale tři zuby,
u jídla slouží,
po něm netouží.

vidlička

ZDOBENÍ STROMEČKU

M Kdopak z vás, děti, už někdy pomáhal zdobit vánoční stromek? A jestlipak víte, proč máme o Vánocích ozdobený vánoční stromek? Čím se zdobí vánoční stromek? Jaké druhy stromů se používají jako vánoční stromek? A jaký vánoční stromek mají v Austrálii? Víte, děti, co slavíme o Vánocích?

D Děti budou zdobit náš vánoční stromeček podle pedagogem jasně vysvětlených pravidel. Budou na stromek vykreslovat ozdoby různých tvarů a velikostí. K tomuto účelu budou používat ozdoby připravené v krabici. Úkolem bude najít v krabici ozdoby shodné tvarem a velikostí s prázdnými ozdobami na stromečku a na stromečku je vybarvit. Dalším úkolem bude nakreslit ozdobný řetěz kolem stromečku. Na žlutou linku děti dokreslují vzor tak, jak jej vidí na začátku linky. Posledním úkolem bude zapálit svíčky tak, jak to vidí na jedné už zapálené svíčce.

H Jestli děti vybraly správné ozdoby, to se ukáže při kontrole, kterou pedagog nenechává až na konec cvičení, ale během práce děti obchází a jednotlivě napomáhá. Až bude stromeček správně ozdoben, řetěz pověšen a svíčky budou hořet, mohou děti nakreslit to, co by si samy přály pod stromečkem najít.

A Uděláme si výlet do přírody, tajný výlet, o kterém by se zvířátka nedověděla. Ozdobíme pro ně tajně vánoční stromeček a přichystáme jim pochoutky. Mrkvičku, jablíčka, kousky tvrdého pečiva, zrní, šišky apod. Stromek můžeme přizdobit také papírovými ozdobami. Pokud použijeme i jiné než přírodní nebo papírové ozdoby, nezapomeneme je po Vánocích ze stromečku sundat. Zvířátka budou mít určitě z ozdobeného stromečku radost a možná se nějaký ptáček odmění zpěvem za tu trochu zrníček. Pokud nemáme čas na výlet do přírody, ozdobíme alespoň stromek před okny školky. Pomáhat mohou i rodiče.

JAZYKOLAM

Kapka kapla, klapka klapla.

RYBÁŘI

M Pět pánů z velkého města takhle sedělo a povídalo si. Také o tom, že se blíží Vánoce. A že prý si kapra na štědrovečerní hostinu nebudou kupovat a raději si rybu chytí sami. Slovo dalo slovo. A tak šli. Vykopali na zamrzlém rybníku díru a spustili návnadu. Ale že ti chytráci spustili udice všichni do jedné díry, vlasce se jim zamotaly a babo raď, co který přinese domů ke štědrovečerní večeři...

D Děti budou mít za úkol vypátrat, co má který rybář na háčku. Děti nejprve (cca 5 minut) pouze s pomocí prstů přemýšlejí, jak to je. Poté je pedagog vyzve, aby rovnou vybarvily nad každým rybářem puntík. Puntík vybarví takovou barvou, kterou má podle nich předmět nebo ryba, kterou rybář na svůj háček ulovil. Konec cvičení, zavřeme a uklidíme Včeličky a jdeme si hrát...

Po jednom nebo dvou dnech se děti ke cvičení vrátí (po pohybové aktivitě). Nyní budou mít opět pár minut na kontrolu a případnou korekci svého předešlého rozhodnutí. Pak již pedagog vyzve děti, aby se chopily pastelek a směrem od háčku pastelkou sledovaly (obtahovaly) lanko, až je přivede k rybáři. Barva pastelky je vždy shodná s barvou ryby nebo předmětu, od kterého jde lanko.

Děti si tak rovnou ověřují, zda tipovaly správně, a případné chyby si samy rovnou opravují (vygumují nesprávnou barvu puntíku a vybarví ho správně).

H Pedagog hodnocení nechává na dětech, které v průběhu cvičení i oprav jednotlivě obchází.

Po ukončení cvičení si děti sednou před své vyplněné cvičení a společně odpovídají na pedagogovy otázky. Např.: Kdo chytil největší rybu? První, druhý, třetí... rybář (počítáme zleva doprava). Kdo vytáhl starý škrpál? Kdo bude mít k večeři prázdný hrnec? Apod.

A Zahrajeme si na rozmotávače: 5–7 „rybářů“ si sedne vedle sebe do půlkruhu na zem. Pedagog trochu (nebo více podle situace) zamotá 5–7 dlouhých provázků. Každé ze sedících dětí (rybářů) chytne a klidně drží jeden konec provázku. Na jejich druhém konci už jsou pedagogem připevněné barevné předměty (kostička, papírové rybky, umělohmotný hrneček, bota atd.).

Zbytek třídy bude mít za úkol pouhým pohledem poznat, od koho k čemu jednotlivé provázky vedou. Pedagog si bude jednotlivé tipy zapisovat. Hadači se nesmějí dotýkat předmětů uvázaných na provázcích ani „rybářů“. „Rybáři“ musejí sedět klidně a provázkem nešukat. Všechny děti se vystřídají. Na závěr pedagog vyhlásí vítěze. Stane se jím ten, kdo uhádl (rozmotal) více než polovinu dvojic.

MYŠ A SÝR

M „Já, když báb rýbu, nic necítíb,“ říká maminka.

A co vy, děti, když máte rýbu? Taky necítíte nic? No, a co má teprve říkat naše nas-tydlá myška, která má rýmu také? Jakpak asi může vyčmuchtat kousky sýra ukrytého v chodbičkách? A za roh nevidí...

A Pedagog před cvičením ve Včeličce zařadí pohybovou aktivitu. Děti se postaví vedle sebe do řady, pedagog stojí zády před dětmi. Předcvičuje, děti opakují. Střídavě upažuje a připažuje pravou a levou ruku. Přitom říká: pravá, levá. Ve směru upažení vždy otáčíme i hlavu.

Poté předcvičuje celým tělem otáčení vpravo, zpět, vlevo. Přitom říká: vpravo, vlevo. Děti následují jeho pokyny.

D Pedagog seznámí děti s úkolem, který je čeká. Děti – „myšky“ postaví pastelku na startovní červenou tečku a čekají na pokyn Myšáka (pedagoga), který „trůní na skříni“, takže vidí do bludiště a může myšky (které nic necítí) navádět ke kouskům sýra.

Pedagog vydává slyšitelně, ale přesto potichu, aby neprobudil strážce bludiště, kocoura (ale hlavně proto, aby se děti více soustředily na pokyny), tyto smluvené pokyny: dopředu (nahoru), doprava, doleva, dozadu (dolů).

Myšky vědí, že pokaždé, když dojdou ke kousku sýra, mají ho zakroužkovat a potichu se přihlásit. Pedagog tak hned vidí, kdo šel špatnou cestou. Přihlášení dostanou z talířku od Myšáka opravdový kousek sýra (eidam nebo chleba nakrájený na drobné kostičky).

Pedagog dohlédne, aby i zbloudilé myšky nakonec zakroužkovaly pastelkou kontrolní bod – sýr. Připraveni? Pokračujeme...

H Pochvala? Jakápak? Myšky si svou pochvalu vysloužily samy. Myšky ale pedagog ke cvičení ještě alespoň jednou vrátí s jinou barvou pastelky. Uvidíme, jestli to půjde lépe a rýma myškám trochu povolila.

RÝMOVAČKA

Žádná myška není hloupá

- co je k jídlu, všechno schroupá.

Oříšky a koblížky,

to je něco pro myšky!

JAZYKOLAM

Myška spala, miska spadla.

